

# Iranski anarhisti: Ustanak je istinsko samoorganizovanje običnih ljudi

Klasna solidarnost je prevela intervju sa članovima Anarhističkog fronta, [kolektiva koji deli informacije](#) o događajima u Iranu, Avganistanu i Tadžikistanu, prvobitno objavljenog na sajtu Freedom News. Intervju smo preveli jer smatramo da je važno ponuditi drugačiju perspektivu, direktno sa ulica Irana, u odnosu na dominantni narativ po kom su protesti proizvod delovanja CIA/Mosad agenata i da demonstranti žele povratak iranske monarhije.

Ustanak u Iranu se odvijao [više od tri nedelje](#). Režim je odgovorio ciljanim pucnjima, racijama po bolnicama i masovnim hapšenjima. Iako je protestni talas naizgled slomljen, objavljujemo ovaj intervju kako bi domaća javnost imala priliku da vidi unutrašnju, anarhističku perspektivu ovih događaja.

***Koliko je raširena podrška štrajkovima među opštim stanovništvom?***

Podrška radikalnim štrajkovima i protestima u Iranu je izuzetno raširena. Od ukupno 32 provincije koje čine Iran, samo se dve ili tri nisu pridružile štrajkovima i protestima.

***Kako biste opisali trenutni generalni štrajk u Iranu? Šta je izazvalo štrajk?***

Trenutno, štrajkovi i protesti odvijaju se simultano i situacija brzo eskalira. Ono što je počelo kao mirno zatvaranje teheranskog Velikog bazara od strane prodavaca se pretvorilo u nasilje nakon intervencije bezbednosnih snaga. Odatle, protesti su se brzo raširili po celoj zemlji. U srcu pobune leži neizdrživ ekonomski pritisak i podivljala

inflacija koja je učinila svakodnevni život nemogućim za velike delove društva. Prvi štrajkovi započeti su od strane prodavaca mobilnih telefona, vođeni haosom fluktuirajućeg kursa i vrtoglavih rastom cena uvožene robe.

Ovi protesti su u potpunosti spontani i samoorganizovani. Ne postoji vođstvo ili politička frakcija koja rukovodi njima, jednostavno nema centralne komande koja izdaje naređenja. Ovaj nataloženi bes dolazi direktno odozdo, sa ulica. Istovremeno, sin bivšeg iranskog kralja još jedanput pokušava da iskoristi situaciju. Kada god započnu protesti u Iranu, on hita ka prisvajanju istih. Iako je tačno da on poseduje izvesnu podršku u zemlji, velika većina njegove baze nalazi se u inostranstvu. Osim rojalista, decenije represije Islamske republike efektno su onemogućile nastanak organizovanih opozicionih snaga unutar zemlje.

***Kako se protesti organizuju i koje interesne grupe pokušavaju da izvuku korist od njih?***

Talas protesta je započet zatvaranjem radnji i pijaca kao odgovor na katastrofalan kolaps valute rijala, ekstremnu inflaciju, povećanje poreza i nameta, kao i potpunu nesposobnost režima da upravlja ekonomskom krizom. Slogani poput ''Smrt Hameneiju'' i ''Basidž, Sepah (Iranska revolucionarna garda, *prim. prev.*), ISIS – svi ste vi isti'' reflektuju intenzitet nagomilanog besa masa.

Koreni su dakle u potpunom ekonomskom kolapsu režima, koji dolazi kao rezultat sistemske korupcije, ogromnih vojnih troškova i stranih sankcija. Ipak, sankcije su samo izgovor režima za pravdanje represije koju sprovodi. Organizovanje je uglavnom horizontalno i decentralizovano: kroz društvene mreže, lokalne pozive trgovaca sa bazara i organskog širenja besa na ulicama, bez centralnog vođe ili vodeće partije. Ovo je upravo snaga protesta: istinsko samoorganizovanje običnih ljudi protiv dominacije vlasti.

Ipak, ovde leži i opasnost po proteste. Prognane opozicione grupe, prevashodno rojalisti koji podržavaju Rezu Pahlavija, vratile su se na scenu i pokušavaju da preotmu ovaj narodni ustanak. Kroz proglase iz inostranstva, oni ubacuju slogane poput ''Živeo Šah'' u pokušajima da preusmere proteste ka restauraciji još jedne nasledne diktature, iste one koja je prethodno terorizala narod kroz krvavu represiju tajne policije carskog Irana, i koja sada pokušava da se ponovo domogne vlasti kroz lažne osmehe i prazna obećanja.

Izvan ovih grupa – anarhisti, frakcije komunista, pojedini liberali i republikanci takođe podržavaju ovaj pokret i nadaju se poboljšanju položaja nakon pada Islamske republike. Istovremeno, Islamska republika pokušava da predstavi pobunu kao rezultat unutrašnjeg reformističkog pokreta, kako bi očuvala režim u izmenjenoj formi.

***Možete li da se predstavite kao kolektiv: odakle ste potekli, koja je vaša svrha, kako ste organizovani?***

Anarhistički front je [najnovija forma borbe](#) koja je započeta još 2009. godine – borba koja je obeležena brojnim usponima i padovima, još od *Glasa anarhizma* do *Federacije ere anarhizma*. Danas, sa obnovljenom strukturom koja povezujeiskusne saborce sa novim snagama, još jednom stavljamo naglasak na samoorganizovanje i radikalnu borbu kako bi se raširila politička svest i aktivno ohrabrile i podržale borbe na lokalnu.

Anarhistički front je zasnovan na principima solidarnosi, anti-autoritarnosti i nepokolebljivog otpora svakoj vrsti dominacije. Mi ne pokušavamo da reformišemo postojeći poredak; mi želimo njegovo uništenje, tako da nijedna vlast, nijedna klasa i nijedna granica ne oстане. Naša borba je ukorenjena u istorijskom otporu naroda sa područja Irana i Avganistana, dok istovremeno ostaje duboko povezana sa globalnim anarhističkim pokretom.

Dok je naš primaran fokus na Iranu i Avganistanu, naš horizont nalazi se daleko izvan tih granica. Mi težimo svetu u kojem se sloboda, jednakost, solidarnost i uzajamna pomoć mogu ostvariti bez ikakve vladavine ili eksploatacije. Za nas, anarhizam nije puka teorija; on je način života, vid akcije, i proces izgradnje sveta oslobođenog od vlasti, represije i laži.

***Dosta vašeg fokusa je na nasilju nad ženama. Da li vidite i to kao deo trenutnih protesta?***

Danas, žene, studenti i omladina su aktivno prisutni na ulicama. Oni su oformili jezgro društvenog dela pokreta *Žena, život, sloboda*. Prema tome, da, trenutni štrajkovi su usaglašeni sa zahtevima Mahsa pokreta i sa borbama za ženska prava. Mi verujemo da ovaj pokret, dok čuva duh pokreta *Žena, život, sloboda*, istovremeno stvara mogućnost pridruživanja pasivnijeg i konzervativnijeg dela društva kolektivnoj borbi protiv Islamske republike.

Naša primarna briga, pored suprotstavljanja kriminalnoj Islamskoj republici, koja je ubila više od sedmoro ljudi samo prethodne noći, jeste i suprotstavljanje rojalističkim strujama koje su se infiltrirale u pokret i iskorišćavaju novonastalu situaciju. Njihove mizogine tendencije su jasno vidljive kako u njihovom načinju obraćanja tako i u političkoj praksi.

***U kakvom je stanju anarhizam u Iranu i Avganistanu, i sa kakvim se izazovima aktivisti susreću?***

Pretnje, saslušanja, prebijanja, zatvaranja i seksualno nasilje su stvarnost sa kojima se anarhisti suočavaju protekle dve godine, ali i pre toga.

Samo u proteklih pet meseci, dvoje naših saboraca uhapšeno je a četvoro drugih je dobilo poziv za ispitivanje. Uslovi unutar Irana izuzetno su opasni za nas. Trenutno, jedan od naših saboraca iz Anarhističkog fronta, Afšin Hejratijan, utamničen

je u zatvoru Evin. Ostali anarhistički saborci utamničeni su u provinciji Jazd. Nadamo se da ćemo kroz borbu osloboditi naše saborce i stvoriti bezbedne uslove za sve nas.

***Da li vidite rizik od strane intervencije u Iranu? Kakav bi bio rezultat toga?***

Kao što smo pomenuli ranije, rojalisti i pristalice Reze Pahlavija poprilično su zavisni od Zapadnih država. Među pojedinim delovima opozicije, oni su stvorili uslove u kojima zapadne vlade, pod krinkom pomaganja iranskom narodu, otvoreno razmatraju vojne napade i intervencije u Iranu. Tramp i Netanjahu kontinuirano prete Iranu vojnim delovanjem, pogotovo tokom rasplamsavanja protesta.

Mi koristimo ovu priliku da izrazimo naše apsolutno i bezuslovno protivljenje bilo kakvoj vojnoj okupaciji ili intervencijama od strane država Zapada u Iranu na bilo kom nivou i u bilo kakvoj formi. Kao što smo, tokom dvanaestodnevnog sukoba između Irana i Izraela, bili prisutni u poljima izveštavanja, uzajamne pomoći i otpora unutar Irana, isto tako insistiramo na tome da ukoliko se dogodi bilo kakva strana intervencija, posedujemo i volju i spremnost da se i tome suprostavimo.

Mi smo lokalna snaga, sačinjena od horizontalnih i raznovrsnih mreža anarhističkih aktivista koji su se prethodno zajedno organizovali unutar *Federacije ere anarhizma*. Mi nismo primarno militaristička grupa. Ipak, u zavisnosti od razvoja situacije, možemo usvojiti nove pozicije i pripremiti se na prikladan način. Smatramo da je iransko društvo kao celina protiv stranih intervencija.

***Konačno, kako ljudi u inostranstvu mogu da se informišu u vezi sa događajima u Iranu i Avganistanu?***

Pružamo izveštavanje i organizovanje u realnom vremenu [na persijskom](#). Naši reporteri su u direktnom kontaktu i fizički prisutni u većim gradovima Irana. Na kraju svakog dana,

platforma Anarhističkog fronta za vesti i novinarstvo objavljuje sveobuhvatne izveštaje na persijskom.

Osim toga, objavljujemo vesti na italijanskom, španskom, arapskom, engleskom na dnevnom nivou, kao i ponekada na nemačkom i švedskom. Takođe, postoji i platforma za saborce van persijskog govornog područja, uključujući i međunarodnu grupu za koordinisanje. Primamo izveštaje iz celog sveta i delujemo kao anarhistička politička snaga, nudeći solidarnost i podršku tokom odvijajuće krize. Što se tiče Avganistana i Tadžikistana, naši saborci su prisutni u obe zemlje. Slično kao i u Iranu, angažovani smo kako u polju izveštavanja tako i u praktičnom delovanju unutar ovih regija.

Naš konačni zahtev jeste kontinuirana svest svih slobodarskih ljudi širom sveta o događajima u regionu. Tražimo od njih da ne skreću pogled sa specifičnih uslova unutar Bliskog Istoka i Severne Afrike – pogotovu Irana i Avganistana- i da nastave da se opiru lažnim informacijama, obmanjujućim narativima, kao i grandioznim narativima koji izostavljaju društvo, njegovu dinamiku, i njegove zahteve iz političke analize.

Takođe pozivamo na solidarnost i uzajamnu saradnju.